

Yrkes högskolan

OMRÅDESANALYS 2024

Byggnation

Myndigheten för yrkes högskolan

Innehållsförteckning

Inledning	3
Innehåll.....	4
Yrkehögskolans utbildningsinriktningar.....	4
Avstämningar.....	4
Yrkehögskolans statistik.....	5
Bedömning av platsernas utveckling.....	5
Byggnation	6
Utfall ansökan 2023.....	7
Resultat från genomförda utbildningar.....	9
Efterfrågan på kompetens på 3–5 års sikt.....	13
Regionalt utbud och regional efterfrågan.....	19
Bedömning av utvecklingen för nya platser med start 2025.....	27
Definitioner	35

PUBLICERAD: 2024-04-24
DNR: MYH MYH 2024/2468
ISBN: 978-91-89815-51-3

Inledning

Det här är ett analysunderlag som visar hur myndigheten ser på utbildningarnas resultat, efterfrågan på kompetens och utvecklingen av utbildningsplatser inom en viss utbildningsinriktning – eller en gruppering av utbildningsinriktningar som har en koppling till varandra.

I underlaget presenteras statistik avseende pågående och beviljade utbildningsplatser, resultat för en utbildningsinriktning, eller en gruppering av utbildningsinriktningar samt information om efterfrågan. Varje presentation avslutas med en bedömning av hur myndigheten ser på utvecklingen av utbildningsplatser inom en viss utbildningsinriktning och hur många platser som kan beviljas för start 2025.

Bedömningen bygger på en avvägning av vad som är rimligt att bevilja utifrån en rad faktorer, där de tre främsta är

- det ekonomiska utrymme som myndigheten beräknar ha för att bevilja statsbidrag och särskilda medel för programmen
- dimensionering av redan beviljade platser och pågående utbildningar
- efterfrågan på kompetens.

Det bör understrykas, att det kan finnas skillnader gentemot bedömningen och den efterfrågan på kompetens som finns. Myndigheten har begränsade medel och en mängd prioriteringar måste göras mellan samtliga utbildningsinriktningar. Det kan innebära att efterfrågan inte kan matchas med motsvarande antal utbildningsplatser. Andra faktorer kan också påverka och som leder till att det inte är rimligt att genomföra en ökning av en utbildningsinriktning.

Enligt förordningen (2011:1162) med instruktion för Myndigheten för yrkeshögskolan ska myndigheten analysera arbetsmarknadens behov av utbildningar inom yrkeshögskolan.

Målsättningen med områdesanalysen är att bidra till ökad transparens och tydlighet. Underlaget kan både hänvisas till inför det att en ansökan öppnar och vid bedömning och kan förhoppningsvis bidra till att skapa en röd tråd från den enskilda ansökan till myndighetens beslut. Det är värt att understryka att bedömningen av en utbildningsansökan väger in fler faktorer än just områdesanalyserna.

Innehåll

Strukturen är densamma för samtliga områdesanalyser. Varje områdesanalys innehåller följande information:

- utfall av årets ansökan och det nya utbildningsutbudet
- resultat från genomförda utbildningar
- beskrivning av efterfrågan på 3–5 års sikt
- regionalt utbud och regional efterfrågan
- bedömning av nya platser.

Yrkeshögskolans utbildningsinriktningar

Det finns drygt 200 utbildningsinriktningar inom yrkeshögskolan. Till varje utbildningsinriktning hör en SUN-kod som myndigheten har tagit fram genom att utgå från Svensk utbildningsnomenklatur (SUN). All statistik som presenteras är uppbyggd efter detta system.

Varje utbildningsinriktning leder till en yrkesroll eller flera närliggande yrkesroller. Det finns också utbildningsinriktningar som kategoriseras som "övriga" utbildningsinriktningar. Dessa övriga SUN-koder kan innehålla både specifika utbildningar för vilka det av någon anledning saknas en dedikerad inriktning, eller mer obestämbara utbildningar som inte passar in i några av de andra SUN-koderna.

Antalet utbildningsinriktningar kan förändras över tid. Myndigheten kan ta bort eller lägga till SUN-koder beroende på utvecklingen på arbetsmarknaden.

Avstämningar

I framtagandet av denna områdesanalys har avstämningar skett med olika berörda branscher eller andra relevanta aktörer som kan bidra till att ge en samlad bild av efterfrågan på kompetens på nationell och regional nivå.

Yrkeshögskolans statistik

Det finns en hel del statistik om yrkeshögskolan och för den som vill veta mer hänvisas till myh.se och scb.se.

Här presenteras endast en begränsad del och det statistiska underlaget som tas upp är

- statistik över pågående och beviljade utbildningsplatser per utbildningsinriktning
- examensgrad från avslutade utbildningar per utbildningsinriktning
- andel i arbete från avslutade utbildningar per utbildningsinriktning
- arbetets överensstämmelse med utbildningen per utbildningsinriktning
- utnyttjade platser per utbildningsinriktning.

Statistik över pågående och beviljade utbildningsplatser utgör en grund för dimensionering av nya utbildningsplatser. Det som är särskilt relevant att visa i detta sammanhang är statistik över platser per slutår, för att illustrera vilket utflöde av kompetens som utbildningarna kan bidra med per år om alla beviljade platser utnyttjas.

Statistiken visar också var i landet beviljade utbildningar är placerade. Utbildningar inom yrkeshögskolan ska ha en utifrån arbetslivet lämplig regional placering och den regionala efterfrågan är en viktig aspekt vid beviljandet av nya platser.

Examensgrad, andel i arbete, arbetets överensstämmelse med utbildningen samt utnyttjade platser är alla olika sätt att mäta utbildningarnas resultat per utbildningsinriktning.

Bedömning av platsernas utveckling

Det nya underlaget avslutas med en bedömning av hur antalet platser per utbildningsinriktning kommer att utvecklas och hur många platser som kan beviljas för start 2025.

Bedömningen är inte ett facit över hur det kommer att bli. Antalet platser kan komma att bli lägre eller högre än bedömningen. Det beror på en mängd faktorer så som bedömning av ansökningar, förändringar i vår omvärld och hur mycket statsbidrag eller särskilda medel som kan fördelas mellan alla utbildningsinriktningar.

Byggnation

Denna områdesanalys omfattar de utbildningsinriktningar som bidrar till kompetensförsörjningen inom byggbranschen.

Kart- och mättekniker	SUN-KOD 580xa
Övriga utbildningar inom samhällsbyggnad och byggnadsteknik	SUN-KOD 580xy
Bygglovshandläggare	SUN-KOD 581xa
Övriga utbildningar samhällsbyggnad och arkitektur	SUN-KOD 581xy
Konstruktör/projektör, bygg	SUN-KOD 582ca
Byggnadsarbete mot miljö	SUN-KOD 582cc
Produktionsledare/arbetsledare, bygg	SUN-KOD 582ct
Övriga utbildningar byggnadsarbete	SUN-KOD 582cy
Övriga utbildningar byggnads- och anläggningsteknik	SUN-KOD 582xy

Utfall ansökan 2023

Utbildningsinriktningar	Ansökningar	Beviljade ansökningar
Kart- och mättekniker	8	4
Övriga utbildningar inom samhällsbyggnad och byggnadsteknik	4	1
Bygglövshandläggare	4	3
Övriga utbildningar samhällsbyggnad och arkitektur	0	0
Konstruktör/projektör, bygg	13	2
Byggnadsarbete mot miljö	4	3
Produktionsledare/arbetsledare, bygg	23	10
Övriga utbildningar byggnadsarbete	15	4
Övriga utbildningar byggnads- och anläggningsteknik	4	1

Källa: MYH.

Pågående och beslutade platser per utbildningsinriktning och slutår. Färgmarkeringen visar vilka år som kommande beslut kan påverka.

Utbildningsinriktningar	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Kart- och mättekniker	220	255	340	190	135	
Övriga utbildningar inom samhällsbyggnad och byggnadsteknik*	160	105	70	35	35	
Bygglövshandläggare	220	220	220	155	100	
Övriga utbildningar samhällsbyggnad och arkitektur**	30	55	30	25		
Konstruktör/projektör, bygg	413	428	388	234	65	
Byggnadsarbete mot miljö	102	155	220	195	100	

Utbildningsinriktningar	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Produktionsledare/arbetsledare, bygg	626	626	636	404	289	
Övriga utbildningar byggnadsarbete***	209	180	280	190	135	
Övriga utbildningar byggnads- och anläggnings-teknik****	61	96	70	70	35	

*Innehåller utbildningar i GIS och GIT.

**Innehåller utbildningar inom arkitekturvisualisering och stadsbyggnad.

***Innehåller främst utbildningar inom entreprenad samt KMA-samordnare och besiktigare.

****Innehåller utbildningar inom digitalisering, installation samt energi.

Källa: MYH.

Platser som beviljas efter ansökan 2024 påverkar i huvudsak slutåren 2026–2027 och framåt. Detta beroende på att flertalet av utbildningarna är mellan 200 och 400 yrkeshögskolepoäng långa. Nya platser kan fyllas på vid varje ansökan och på så vis byggs utflödet på framåt.

Utöver dessa platser beviljades utbildningsinriktningen övriga utbildningar byggnadsarbete tio YH-flex platser 2023 och 13 platser 2024. Utbildningsinriktningen bygglovshandläggare beviljades fyra platser inom YH-flex 2023 och fem platser 2024. Utbildningsinriktningen övriga utbildningar inom samhällsbyggnad och byggnadsteknik beviljades tio platser inom YH-flex 2024. Utbildningsinriktningen byggnadsarbete mot miljö beviljades åtta platser inom YH-flex 2024. Utbildningsinriktningen produktionsledare/arbetsledare, bygg beviljades fem platser inom YH-flex 2024.

Under 2024 pågår en genomgång och översyn av strukturen för de byggrelaterade utbildningsinriktningarna i syfte att kunna säkerställa ett så korrekt och transparent utbildningsutbud som möjligt. Beroende på utfallet av översynen, kan redovisningen komma att förändras något till nästa års områdesanalys. Det gäller exempelvis utbildningsinriktningen övriga utbildningar byggnadsarbete. Här ingår i nuläget utbildningar till entreprenadingenjör. En eventuell omkodning av dessa kan komma att ske framöver. Ytterligare enstaka utbildningar har omkodats, exempelvis har ett par utbildningar som tidigare ingick i utbildningsinriktningen byggnadsarbete mot miljö omkodats. Dessa ingår numera i utbildningsinriktningen drift och underhåll, VVS som presenteras i områdesanalysen *Installation*.

Det finns ytterligare områdesanalyser med koppling till byggbranschen. De heter *Anläggning*, *Trä- och möbelproduktion*, *Vatten och avlopp – VA*, *Fastighet* samt *Installation*. Utbildningsinriktningen kart- och mättekniker presenteras även i de områdesanalyser som heter *Järnväg* och *Anläggning*.

Resultat från genomförda utbildningar

Examensgraden de tre senaste slutåren.

Utbildningsinriktningar	2020	2021	2022
Kart- och mättekniker	71 %	61 %	63 %
Övriga utbildningar inom samhällsbyggnad och byggnadsteknik	34 %	60 %	52 %
Bygglövshandläggare	70 %	68 %	74 %
Övriga utbildningar samhällsbyggnad och arkitektur	88 %	68 %	54 %
Konstruktör/projektör, bygg	75 %	75 %	64 %
Byggnadsarbete mot miljö	65 %	72 %	78 %
Produktionsledare/arbetsledare, bygg	73 %	67 %	70 %
Övriga utbildningar byggnadsarbete	63 %	60 %	58 %
Övriga utbildningar byggnads- och anläggningsteknik
Totalt för yrkeshögskolan	72 %	70 %	67 %

Källa: SCB.

Om en cell är prickad betyder det att antalet observationer är för få för att kunna visas.

Andel i arbete och arbetets överensstämmelse med utbildningen året efter examen (avser examinerade 2022).

	Andel i arbete, procent	Överensstämmelse arbete – utbildning		
		Helt/till största delen, procent	Till viss del, procent	Inte alls, procent
Kart- och mättekniker	92 ± 5	78 ± 8	12 ± 7	10 ± 6
Övriga utbildningar inom samhällsbyggnad och byggnadsteknik	80 ± 11
Bygglövshandläggare	94 ± 4	66 ± 8	17 ± 6	17 ± 6
Konstruktör/projektör, bygg	77 ± 7	55 ± 10	39 ± 9	6 ± 4
Produktionsledare/arbetsledare, bygg	89 ± 4	56 ± 7	32 ± 7	12 ± 5
Övriga utbildningar byggnadsarbete	89 ± 6	58 ± 9	37 ± 9	5 ± 4
Totalt för yrkeshögskolan	89 ± 1	66 ± 1	25 ± 1	9 ± 0

Felmarginal angiven med 95 procents konfidensintervall.
Källa: MYH och SCB.

För resterande utbildningsinriktningar redovisas inga data då antalet observationer är för få för att kunna visas.

En nyhet i årets områdesanalyser är det nu går att visa uppgift även för de utbildningsinriktningar som har haft för få svarande och/eller examinerade för att resultat ska kunna publiceras. Detta har åstadkommit genom en sammanräkning av de tre senaste årens resultat. Därmed kan resultat nu visas även för övriga utbildningar inom samhällsbyggnad och byggnadsteknik, övriga utbildningar samhällsbyggnad och arkitektur samt byggnadsarbete mot miljö.

Andel i arbete och arbetets överensstämmelse med utbildningen året efter examen (examinerade 2020–2022 sammanräknat).

	Andel i arbete, procent	Överensstämmelse arbete – utbildning		
		Helt/till största delen, procent	Till viss del, procent	Inte alls, procent
Övriga utbildningar inom samhällsbyggnad och byggnadsteknik	79 ± 7	56 ± 9	32 ± 9	12 ± 6
Övriga utbildningar samhällsbyggnad och arkitektur	90 ± 5	45 ± 10	23 ± 8	32 ± 9
Byggnadsarbete mot miljö	87 ± 6	58 ± 9	36 ± 9	6 ± 4
Totalt för yrkeshögskolan	89 ± 0	65 ± 0	24 ± 0	10 ± 0

Felmarginal angiven med 95 procents konfidensintervall.

Källa: MYH.

Andel outnyttjade platser per startår.

Utbildningsinriktningar	2021	2022	2023
Kart- och mättekniker	0 %	18 %	19 %
Övriga utbildningar inom samhällsbyggnad och byggnadsteknik	0 %	0 %	11 %
Bygglövshandläggare	0 %	0 %	2 %
Övriga utbildningar samhällsbyggnad och arkitektur	2 %	0 %	0 %
Konstruktör/projektör, bygg	12 %	10 %	2 %
Byggnadsarbete mot miljö	3 %	16 %	19 %
Produktionsledare/arbetsledare, bygg	22 %	19 %	15 %
Övriga utbildningar byggnadsarbete	0 %	5 %	23 %
Övriga utbildningar byggnads- och anläggningsteknik	6 %	35 %	27 %
Totalt för yrkeshögskolan	9 %	12 %	11 %

Källa: MYH.

Reflektion över resultat från genomförda utbildningar

Flertalet av utbildningsinriktningarna i denna områdesanalys har det senaste året haft en examensgrad som är lägre än genomsnittet för yrkeshögskolan totalt. I många fall har examensgraden dessutom minskat sedan förra året. Bygglovshandläggare, byggnadsarbete mot miljö samt produktionsledare/arbetsledare, bygg har dock haft en högre examensgrad än genomsnittet för yrkeshögskolan. För dessa utbildningsinriktningar har examensgraden dessutom ökat sedan förra året.

Andelen som fått arbete efter examen är relativt hög för de utbildningsinriktningar där resultat kan redovisas. Allra högst är den för bygglovshandläggare följt av kart- och mättekniker. För övriga utbildningar inom samhällsbyggnad och byggnadsteknik samt för konstruktör/projektör, bygg är andelen som fått ett arbete ett år efter examen däremot lägre än genomsnittet för yrkeshögskolan totalt. Resultaten som baseras på en sammanräkning av examinerade 2020-2022 visar på en hög andel i arbete för övriga utbildningar samhällsbyggnad och arkitektur samt byggnadsarbete mot miljö.

Överensstämmelsen mellan arbete och utbildningens innehåll är hög för kart- och mättekniker och bygglovshandläggare i jämförelse med genomsnittet för yrkeshögskolan totalt. För övriga utbildningsinriktningar där resultat kan redovisas ligger överensstämmelsen däremot under genomsnittet för yrkeshögskolan. Men om man inkluderar dem som uppger att arbetet överensstämmer med utbildningen till viss del ligger flertalet av utbildningsinriktningarna i denna områdesanalys ungefär i nivå med genomsnittet för yrkeshögskolan. För bygglovshandläggare är det dock en förhållandevis hög andel som uppger att de fått ett arbete som inte alls överensstämmer med utbildningens innehåll. Resultaten som baseras på en sammanräkning av examinerade 2020-2022 visar att även för övriga utbildningar samhällsbyggnad och arkitektur är andelen examinerade som uppger att de har ett arbete som inte alls överensstämmer med utbildningen markant högre än genomsnittet för yrkeshögskolan. För övriga utbildningar inom samhällsbyggnad och byggnadsteknik samt byggnadsarbete mot miljö är dock överensstämmelsen förhållandevis hög och ligger ungefär i nivå med genomsnittet för yrkeshögskolan när de som uppger att arbetet överensstämmer med utbildningen till viss del inkluderas i resultatet.

Andelen utnyttjade platser är högre än genomsnittet för yrkeshögskolan totalt för ungefär hälften av utbildningsinriktningarna i denna områdesanalys. För bygglovshandläggare, övriga utbildningar samhällsbyggnad och arkitektur samt konstruktör/projektör bygg är andelen utnyttjade platser dock fortsatt låg.

Slutsats

Resultaten visar att kompetensförsörjningen från yrkeshögskolan kan bli bättre när det gäller utbildningar inom byggnation. Utbildningsanordnare och arbetsliv kan göra mer för att öka kompetensförsörjningen från yrkeshögskolan genom att arbeta för att fler tar examen samt genom att minska andelen utnyttjade platser. Myndigheten uppmanar anordnare att bara söka så många platser per utbildning som man bedömer kommer att kunna fyllas med studerande. Detta då det råder hård konkurrens om de medel som myndigheten har att fördela och fler utbildningar kan beviljas i stället för att platser ska stå utnyttjade.

Efterfrågan på kompetens på 3–5 års sikt

Enligt Boverkets beräkning av byggbehovet behövs ungefär 67 000 nya bostäder årligen till och med 2030 för att svara mot den förväntade framtida befolkningsökningen i kombination med ett uppdämt behov av bostäder. Det är en ökning med sex procent jämfört med förra årets prognos. Det är enligt Boverket oroande att behovet av nya bostäder växer samtidigt som nyproduktionen av bostäder drabbats hårt av rådande konjunkurläge, och Boverkets senaste byggprognos kan innebära att bara drygt 20 000 bostäder kommer att påbörjas 2024.

Konjunkturinstitutet konstaterar i den senaste prognosen från mars 2024 att lågkonjunkturen i svensk ekonomi väntas böttna under 2024. Mot slutet av året inleds den ekonomiska återhämtningen enligt prognosen. Den höga inflationen och höjda räntor har slagit hårt mot främst räntekänsliga hushåll och bostadsbyggandet. Arbetslösheten väntas fortsätta öka under 2024 även om både hushåll och företag troligen får ett ökat utrymme för konsumtion och investeringar till följd av en lägre styrränta under 2024, enligt Konjunkturinstitutet. Lågkonjunkturen väntas dock inte vara över förrän 2026.

Även Byggföretagen konstaterar i byggkonjunkturprognosen från mars 2024 att nyproduktionen av bostäder i Sverige kraftigt bromsats in till följd av hög inflation, snabbt stigande räntor och allt högre byggkostnader. Byggföretagen räknar med att de totala bostadsinvesteringarna kommer att fortsätta falla under 2024, för att därefter återhämta sig något under 2025. Däremot väntas lokalinvesteringarna fortsätta öka, även om uppgången dämpas något i år på grund av minskande investeringar från de kommersiella fastighetsbolagen. Enligt prognosen är det industriinvesteringar kopplat till den gröna omställningen som driver uppgången inom den privata sektorn. Inom den offentliga sektorn drivs uppgången framför allt av satsningar kopplade till försvaret och kriminalvården. Anläggningsinvesteringarna väntas sammantaget minska under 2024 på grund av minskat offentligt byggande av infrastruktur. Den privata anläggningsmarknaden väntas dock öka både 2024 och 2025 främst tack vare energisektorns fortsatta uppgång. Nästa år väntas en uppgång även av den offentliga anläggningsmarknaden. Enligt den senaste konjunkturprognosen väntas sysselsättningen inom byggindustrin totalt sett minska med en procent, eller cirka 4 000 personer, mellan 2023 och 2025.

Kart- och mättekniker samt övriga utbildningar inom samhällsbyggnad och byggnadsteknik

Dessa utbildningsinriktningar innehåller utbildningar till kart- och mättekniker samt utbildningar inom GIS och GIT. GIT står för geografisk informationsteknik medan GIS står för geografiska informationssystem. Kart- och mättekniker arbetar bland annat med att mäta upp var det som ska byggas ska placeras och följer upp att placeringen blev korrekt. Kart- och mättekniker kan även arbeta med databaser för geografisk information.

Dessa utbildningsinriktningar kan leda fram till yrkesroller som ingår i yrkesgruppen 3117 – GIS- och kartingenjörer. Enligt Arbetsförmedlingens yrkesbarometer är det medelstora möjligheter till arbete för GIS- och kartingenjörer 2024. På fem års sikt förväntas efterfrågan öka jämfört med idag enligt Arbetsförmedlingen. Enligt Lantmäteriets rapport *Kompetensförsörjning inom geodataområdet* från 2021 uppges aktörerna inom geodatabranschen ha svårt att rekrytera rätt kompetens till flera viktiga yrkesroller. Till exempel finns det inom branschen ett behov av personer med it-kompetens i kombination med kompetens inom geodata. Det finns även ett behov av exempelvis GIS- och GIT-ingenjörer samt kart- och mättekniker.

Behovet av kompetens inom geodata drivs på av digitaliseringen inom byggbranschen och är en förutsättning för att exempelvis kunna ta fram bra planerings- och beslutsunderlag. De satsningar som görs på att bygga ut och modernisera landets infrastruktur gör också att det finns ett stort behov av denna kompetens. Även den kommunala samhällsplaneringen kräver alltmer kompetens inom digitalisering och geodata. Enligt Lantmäteriets rapport *Kompetensförsörjning inom geodataområdet* från 2021 riskerar bristen på personal med rätt kompetens att försena digitaliseringen av samhällsbyggnadsprocessen.

Det finns utbildningar på högskolenivå som kan leda till liknande yrkesroller, till exempel lantmätarprogrammet och utbildningar i GIS. Men högskolans utbildningar är generellt mer teoretiska och leder därmed inte riktigt till samma yrkesroller som dessa utbildningar. Det är framför allt till yrkesrollen kart- och mättekniker som det finns begränsat med alternativa utbildningsvägar.

Bygglovshandläggare

Bygglovshandläggare tillhör yrkesgruppen 3355 – brandingenjörer och byggnadsinspektörer med flera. Inom yrkeshögskolan finns utbildningar som främst leder till yrkesrollen bygglovshandläggare, men det finns också utbildningar som kan leda till både yrkesrollen bygglovshandläggare och yrkesrollen byggnadsinspektör. Arbetsförmedlingen gör ingen nationell prognos över möjligheterna till arbete för brandingenjörer och byggnadsinspektörer med flera eftersom underlaget är begränsat.

Behovet att bygglovshandläggare påverkas av konjunkturläget. I tider av lågkonjunktur och minskande nybyggnation minskar kommunernas behov av bygglovshandläggare. Enligt den enkät som Sveriges kommuner och regioner (SKR) genomför regelbundet är både bygglovshandläggare och byggnadsinspektörer yrken som många kommuner generellt sett har utmaningar att rekrytera till. Den senaste enkäten gjordes 2023 och där svarar 48 procent av kommunerna att de försökt rekrytera bygglovshandläggare de senaste tolv månaderna. 61 procent av dessa kommuner säger att det är brist på sökande till den yrkesrollen. Det är den tredje högsta bristnivån enligt SKR:s enkät. Näst störst är bristen enligt kommunerna när det gäller byggnadsinspektörer. Där uppges 62 procent av kommunerna att det råder brist på sökande. Samtidigt är det färre kommuner som försökt rekrytera byggnadsinspektörer än bygglovshandläggare.

Det finns även utbildningar via högskolan som kan bidra till att tillgodose kompetensbehoven när det gäller bygglovshandläggare och byggnadsinspektörer, till exempel arkitekt- eller ingenjörsutbildningar, men dessa bör då kompletteras med kompetens inom plan- och bygglagstiftningen samt kommunal och offentlig förvaltning.

Övriga utbildningar samhällsbyggnad och arkitektur

Denna utbildningsinriktning innehåller utbildningar inom arkitekturvisualisering samt stadsbyggnad. Alternativa utbildningsvägar till de yrkesroller som dessa utbildningar leder till kan vara högskoleutbildning inom grafisk design, informationsdesign samt arkitektur och visualisering. Några exempel på utbildningar kan vara högskoleingenjörsutbildning i byggteknik med arkitektur, byggingenjör – teknik och arkitektur samt stadsbyggnad, stadsutveckling och planering.

Dessa utbildningar kan leda till yrkesroller som ingår i yrkesgruppen 2163 – planeringsarkitekter med flera. Enligt Arbetsförmedlingens yrkesbarometer bedöms det vara medelstora möjligheter till arbete 2024 för planeringsarkitekter. Efterfrågan förväntas vara oförändrad på fem års sikt.

Byggnadsarbete mot miljö

Denna utbildningsinriktning innehåller utbildningar som kan leda till yrkesroller som exempelvis miljösamordnare eller hållbarhetsstrateg inom bygg. Dessa yrkesroller arbetar till exempel med att miljösäkra arbetet i samband med byggproduktion eller ombyggnad. Hållbarhetsfrågor handlar om allt från certifieringssystem och regelverk till återbruk. Yrkesrollen miljösamordnare ingår i yrkesgruppen 2182 – specialister inom miljöskydd och miljöteknik. Enligt Arbetsförmedlingens yrkesbarometer är det medelstora möjligheter till arbete 2024 för denna yrkesgrupp. Efterfrågan förväntas vara oförändrad på fem års sikt.

Det finns alternativa utbildningsvägar via högskolan till dessa yrkesroller, till exempel kandidatprogram till miljövetare. Dessa utbildningar är dock i regel bredare och leder till något andra yrkesroller, till exempel som utredare.

Sverige antog 2017 ett klimatpolitiskt ramverk med det långsiktiga målet att Sverige inte ska ha några nettoutsläpp av växthusgaser till atmosfären senast år 2045. Detta gör hållbarhetsfrågor oerhört viktiga för byggbranschen. Bygg- och fastighetssektorn svarade 2021 för 21,7 procent av Sveriges totala utsläpp av växthusgaser enligt Boverkets miljöindikatorer för hållbart byggande och förvaltning. Detta ställer stora krav på kompetenser inom hållbarhet och miljösamordning inom byggbranschen.

Konstruktör/projektör, bygg, produktionsledare/arbetsledare, bygg samt övriga utbildningar byggnadsarbete

Dessa utbildningsinriktningar kan leda till yrkesroller som till exempel byggprojektör, byggnadsingenjör, BIM-samordnare, entreprenadingenjör, KMA-samordnare samt besiktigare. Här finns även utbildningar till arbetsledande roller som arbetsledare bygg och anläggning, byggproduktionsledare eller platschef. Flertalet av dessa yrkesroller ingår i yrkesgruppen 3112 – ingenjörer och tekniker inom bygg och anläggning. Enligt Arbetsförmedlingens yrkesbarometer är det medelstora möjligheter till arbete 2024 för ingenjörer inom bygg och anläggning sammantaget. På fem års sikt förväntas efterfrågan öka jämfört med idag enligt Arbetsförmedlingen. Detta beror delvis på ett ökat behov av kompetenser som krävs för teknisk utveckling och automatisering. Arbetsförmedlingen har ingen specifik yrkesprognos för arbetsledare eller platschefer inom bygg, utan beskriver dessa som möjliga yrkesroller för mer erfarna ingenjörer. Arbetsförmedlingens bild av efterfrågan bekräftas delvis av SCB:s rapport *Trender och prognoser 2023* som beskriver att pensionsavgångarna bland gymnasieingenjörer och YH-tekniker sammantaget väntas bli större än genomsnittet på hela arbetsmarknaden fram till 2040. SCB menar dock att till 2040 bedöms arbetsmarknadsläget sammantaget ändå bli relativt balanserat vad gäller tillgång och efterfrågan för utbildningsgruppen YH-tekniker och gymnasieingenjörer, eftersom en del av dagens yrkesverksamma gymnasieingenjörer väntas ersättas av högskoleutbildade när de går i pension.

Enligt myndighetens branschkontakter kan det finnas ett behov både av mer nischade utbildningar och bredare mer generella utbildningar för projektörer och arbetsledare inom byggnation. En fördel med bredare utbildningar som exempelvis inkluderar både byggnation och anläggning är att de ger en bredare kompetens som kan vara mindre konjunkturkänslig.

Besiktigare, eller besiktningsman, tillhör yrkesgruppen 3314 – skadereglerare och värderare. Arbetsförmedlingen gör ingen yrkesprognos för denna yrkesgrupp på grund av begränsat underlag. KMA-samordnare tillhör yrkesgruppen 2182 – miljö- och hälsoskyddsinspektörer. Enligt Arbetsförmedlingens yrkesbarometer är det medelstora möjligheter till arbete 2024 för denna yrkesgrupp sammantaget. Efterfrågan förväntas vara oförändrad på fem års sikt.

Alternativa utbildningsvägar till yrkesrollerna i detta avsnitt kan finnas via högskolan, till exempel utbildning till byggingenjör. Högskoleutbildningarna är dock i regel både bredare samt mer teoretiska, och förmedlar inte samma praktiska färdigheter som en yrkeshögskoleutbildning inom byggnation. Förberedande utbildning på gymnasienivå finns genom bygg- och anläggningsprogrammet samt teknikprogrammet med inriktning mot samhällsbyggande och miljö. För entreprenadingenjörer kan alternativa utbildningsvägar vara civilingenjörsutbildning eller ekonomutbildning på högskolan. Dessa behöver dock kompletteras med relevanta kunskaper inom inköp alternativt kunskap om byggprocessen. Även för KMA-samordnare kan det finnas alternativa utbildningsvägar via högskolan, till exempel utbildningar inom arbetsmiljö eller miljö. Men det saknas sammanhållna utbildningar inom kvalitet, miljö och arbetsmiljö inom högskolan. Ett annat alternativ kan vara högskoleingenjörsutbildning kombinerat med kunskaper inom kvalitet, miljö och arbetsmiljö.

När det gäller utvecklingen inom byggsektorn betonar branschen vikten av digitalisering, som ett viktigt steg på vägen mot en effektivare produktion. BIM är en nyckelkompetens i

denna utveckling. Digitaliseringen driver även på behovet av kompetens inom datasamordning. En annan viktig aspekt handlar om hållbarhet i termer av såväl ekologisk, som social och ekonomisk hållbarhet. Myndighetens samlade bild är att det finns ett behov av ökad kompetens inom hållbarhet i branschen, till exempel i termer av hållbara materialval och kunskap om klimatutsläpp. Men även om resurshantering i termer av exempelvis återbruk samt cirkulär ekonomi och cirkulärt byggande. Inte minst är ökad kompetens inom energi-effektivisering och energieffektivt byggande nödvändigt, för att klara energiomställningen. Utöver de utbildningsinriktningar som beskrivits ovan finns det inom yrkeshögskolan även utbildningar för ledande eller samordnande roller inom byggprocessen, kopplat till installation, batterilagring, el och energi. Teknikutvecklingen inom energieffektivisering och installation går fort och installationstekniken utgör en allt större andel av kostnaden för nya fastigheter. För befintliga fastigheter finns stora behov av energieffektiviseringar vilket drivs på av höga elkostnader. För mer information om efterfrågan på kompetens inom installation se även områdesanalysen som heter *Installation*.

Vidareutbildning för yrkesverksamma inom byggnation

Yrkeshögskolans kurser kan vara ett bra verktyg för kompetensutveckling av redan yrkesverksamma inom byggbranschen. Även YH-flex kan vara en metod för att höja kompetensen hos personer med viss yrkeserfarenhet.

Nedan presenteras uppgifter om de kurser som beviljats inom utbildningsinriktningarna i denna områdesanalys.

Inom utbildningsinriktningarna kart- och mättekniker samt övriga utbildningar inom samhällsbyggnad och byggteknik har det beviljats kurser inom GIS, markmodellering och kartering med drönare, avancerad byggmätning samt mätningsteknik och utsättning för samhällsbyggare.

Inom utbildningsinriktningen övriga utbildningar inom samhällsbyggnad och arkitektur har det beviljats kurser i entreprenadjuridik samt bygghandlingsprojektering för arkitekter.

Inom utbildningsinriktningen byggnadsarbete mot miljö har det beviljats kurser i miljöcertifiering och hållbart byggande, lågenergi- och passivhusteknik, cirkulärt byggande och återbruk, klimatdeklarationer samt KMA.

Inom utbildningsinriktningarna konstruktör/projektör, bygg, produktionsledare/arbetsledare, bygg samt övriga utbildningar byggnadsarbete har det bland annat beviljats flera olika kurser inom BIM, arbetsledning, digitalisering, kalkylator samt kalkyl och inköp.

Kurserna varierar mellan 20 och 95 yrkeshögskolepoäng. Dessa kurser kan även vara relevanta för andra yrkesgrupper som kan behöva vidareutveckla sin kompetens inom bygg. På motsvarande sätt kan det finnas kurser inom andra utbildningsinriktningar som är relevanta för yrkesverksamma inom byggbranschen, till exempel inom anläggning, vatten och avlopp, fastighet eller ekonomi.

Tabellen nedan visar beviljade platser per startår för områdesanalysens utbildningsinriktningar. Det stora antalet platser 2023 beror på en tillfällig budgetökning för yrkeshögskolan i vårändringsbudgeten 2023. Denna ökning medförde att antalet platser på kurser tillfälligt kunde öka kraftigt under 2023.

Platser per startår	2020	2021	2022	2023	2024	Totalsumma
Kart- och mättekniker			40	245	230	515
Övriga utbildningar inom samhällsbyggnad och byggnadsteknik	20	35	30	20		105
Övriga utbildningar inom samhällsbyggnad och arkitektur	60		25	35		120
Konstruktör/projektör, bygg	80	105	243	386	60	874
Byggnadsarbete mot miljö	30	60	125	325	190	730
Produktionsledare/arbetsledare, bygg	60	30	100	105	110	405
Övriga utbildningar byggnadsarbete	75	145	100	150		470
Övriga utbildningar byggnads- och anläggningsteknik	35	65	60	220	60	440
Totalsumma	360	440	723	1 486	650	3 659

Källa: MYH.

I myndighetens dialog med branschen framkommer att även följande kompetenser skulle kunna vara relevanta för kurser: Inom geodata bedöms det finnas ett behov av kompetens kopplat till GNSS-teknik och satellitpositionering, men även informationshantering och AI-verktyg. Genomgående inom byggbranschen lyfts ett behov av kompetens kopplat till digital kompetens, AI, hållbarhet, återbruk och cirkularitet. Det behövs kompetens för att kunna tillämpa byggregler, lagstiftning och digitala verktyg för att minska klimatutsläppen. Myndighetens branschkontakter lyfter också att YH-kurser kan vara ett bra sätt att ställa om kompetensen hos yrkesgrupper som drabbas av rådande lågkonjunktur.

Regionalt utbud och regional efterfrågan

Nedanstående tabeller visar antal platser som avslutas per år i respektive region/län. Antal platser innebär tillgängliga utbildningsplatser och det är inte säkert att det motsvarar antal personer som examineras.

Utbildning till *kart- och mättekniker*. Antal platser per region/län och slutår. Färgmarkeringen visar vilka år kommande beslut kan påverka.

Platser med slutår per län	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Jönköping	20	20				
Skåne	35	35	35			
Stockholm	35	35	105	70	70	
Västerbotten	30	30	30			
Västernorrland	20	20	20			
Västmanland		35	35	35		
Västra Götaland	60	60	95	65	65	
Östergötland	20	20	20	20		

Källa: MYH.

Utbildning till *övriga utbildningar inom samhällsbyggnad och byggnadsteknik*. Antal platser per region/län och slutår. Färgmarkeringen visar vilka år kommande beslut kan påverka.

Platser med slutår per län	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Gävleborg	55	35	35			
Skåne	35	35				
Uppsala	70	35	35	35	35	

Källa: MYH

Utbildning till bygglovshandläggare. Antal platser per region/län och slutår. Färgmarkeringen visar vilka år kommande beslut kan påverka.

Platser med slutår per län	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Jönköping, Kronoberg och Skåne*	30	30	30			
Stockholm och Borlänge*	35	30	30	30		
Norrbotten och Västerbotten*	30	30	30	30	30	
Halland, Kalmar och Västra Götaland*	35	35	35			
Gävleborg, Skåne och Stockholm*			35	35	35	
Stockholm	35	70	35	35	35	
Västernorrland	25	25	25	25		
Västra Götaland	30					

*Uppgifterna bygger på att flera orter har uppgetts i ansökan. Det är inte säkert att utbildning kommer att genomföras på samtliga av dessa orter.

Källa: MYH.

Utbildning till övriga utbildningar samhällsbyggnad och arkitektur. Antal platser per region/län och slutår. Färgmarkeringen visar vilka år kommande beslut kan påverka.

Platser med slutår per län	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Stockholm		25		25		
Västra Götaland	30	30	30			

Källa: MYH.

Utbildning till konstruktör/projektör, bygg. Antal platser per region/län och slutår. Färgmarkeringen visar vilka år kommande beslut kan påverka.

Platser med slutår per län	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Jönköping och Kronoberg*	30	30	30			
Skåne, Stockholm och Västra Götaland*		35	35	35		
Kalmar, Skåne, Stockholm och Västra Götaland*			35	35	35	
Halland	52	32	32	32		
Jönköping	40	40				
Norrbottnen	30	30	30			
Skåne	32	32	32			
Stockholm	99	134	134	102		
Uppsala	35					
Västerbotten	35	35				
Västra Götaland	60	60	60	30	30	

*Uppgifterna bygger på att flera orter har uppgetts i ansökan. Det är inte säkert att utbildning kommer att genomföras på samtliga av dessa orter.

Källa: MYH.

Utbildning till byggnadsarbete mot miljö. Antal platser per region/län och slutår. Färgmarkeringen visar vilka år kommande beslut kan påverka.

Platser med slutår per län	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Gävleborg, Jämtland, Norrbotten, Skåne och Stockholm*	35	35	35	35	35	
Kronoberg		25	25			
Stockholm	35	35	70	70	35	
Västra Götaland	32	60	90	90	30	

*Uppgifterna bygger på att flera orter har uppgetts i ansökan. Det är inte säkert att utbildning kommer att genomföras på samtliga av dessa orter.

Källa: MYH

Utbildning till produktionsledare/arbetsledare, bygg. Antal platser per region/län och slutår. Färgmarkeringen visar vilka år kommande beslut kan påverka.

Platser med slutår per län	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Gotland och Stockholm*	35	35	35	35	35	
Stockholm och Värmland*	35	35	35	35		
Stockholm och Västmanland*	35	35	35			
Blekinge, Gävleborg, Jämtland, Stockholm och Södermanland*	30		30	30		
Norrboten, Västerbotten och Västernorrland*	30	30	30			
Dalarna, Uppsala, Västra Götaland och Östergötland*		35	35			
Norrboten, Stockholm, Västerbotten och Västernorrland*			35	35	35	
Jönköping	50	45	25			
Kalmar	25					
Skåne	106	131	106	61	61	
Stockholm	130	130	100	70	70	
Västerbotten	30	30	35	35	35	
Västernorrland			25	25		
Västra Götaland	100	100	90	58	33	
Östergötland	20	20	20	20	20	

*Uppgifterna bygger på att flera orter har uppgetts i ansökan. Det är inte säkert att utbildning kommer att genomföras på samtliga av dessa orter.

Källa: MYH.

Utbildning till övriga utbildningar byggnadsarbete. Antal platser per region/län och slutår. Färgmarkeringen visar vilka år kommande beslut kan påverka.

Platser med slutår per län	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Skåne, Stockholm och Västra Götaland*			35	35	35	
Norrbottnen, Skåne, Stockholm och Västra Götaland*			35	35	35	
Skåne	84	55	55	35		
Stockholm	70	70	70	35	35	
Västra Götaland	35	35	35			
Östergötland	20	20	50	50	30	

*Uppgifterna bygger på att flera orter har uppgetts i ansökan. Det är inte säkert att utbildning kommer att genomföras på samtliga av dessa orter.

Källa: MYH.

Utbildning till övriga utbildningar byggnads- och anläggningsteknik. Antal platser per region/län och slutår. Färgmarkeringen visar vilka år kommande beslut kan påverka.

Platser med slutår per län	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Kalmar	35	35				
Blekinge, Gotland, Gävleborg och Stockholm*		35	35	35		
Skåne, Stockholm och Västra Götaland*			35	35	35	
Stockholm	26	26				

*Uppgifterna bygger på att flera orter har uppgetts i ansökan. Det är inte säkert att utbildning kommer att genomföras på samtliga av dessa orter.

Källa: MYH.

Denna översikt visar att det finns en spridning av utbildningsplatser över landet, vilket återspeglar att det finns arbetstillfällen och behov av kompetens över hela landet. De största volymerna sett till antal utbildningsplatser är dock koncentrerade till storstadsregionerna, som också har de största behoven av nya bostäder. Det ligger omfattande satsningar på infrastruktur i Trafikverkets nationella plan för åren 2022–2033. Dessa satsningar täcker in stora delar av landet från norr till söder och väster till öster, vilket gör att det finns ett behov av kompetens på många platser i landet. Myndigheten noterar även att de omfattande industrisatsningar som sker i Norrbotten och Västerbotten innebär stora utmaningar för samhällsutbyggnad och infrastruktur. När regionerna växer med fler invånare och arbetsplatser krävs stora satsningar på byggandet av såväl bostäder som samhällsfastigheter, vilket kräver tillgång till personal med rätt kompetens.

Regionalt utvecklingsansvariga

Myndigheten för också en dialog om efterfrågan på kompetens med regionernas utvecklingsansvariga (RUA). Regionerna besvarar varje år en regional enkät som myndigheten skickar ut gällande efterfrågan på kompetens för de olika utbildningsinriktningarna inom yrkeshögskolan. Det utbud som regionerna har svarat på var det som gällde 2023 och nya platser kan ha tillkommit sedan dess. Att en region inte har svarat på vilka behov som föreligger behöver inte betyda att det saknas efterfrågan på kompetens inom en utbildningsinriktning. Nedan presenteras en kort sammanfattning av de inkomna svaren.

Även om efterfrågan på kompetens inom byggbranschen påverkas av det osäkra ekonomiska läget som råder för närvarande betonar flera av regionerna att de ser ett långsiktigt behov av ökad kompetens inom byggbranschen generellt.

Svaren från regionerna kan sammanfattas som att utvecklingen inom byggbranschen drivs av ökade krav på hållbarhet och klimatanpassning. Det framkommer också i regionernas svar att det finns stora kompetensbehov kopplat till digitaliseringen i branschen. Det nämns även att förväntat höga pensionsavgångar och en vändande konjunktur väntas driva på efterfrågan framöver.

Det framkommer också i svaren att utvecklingen i norra Sverige, med stora industrisatsningar och förväntad befolkningsökning, innebär stora behov av kompetens generellt inom såväl byggnation som infrastruktur.

Kart- och mättekniker

Här svarar region Västerbotten att det finns ett behov av att öka antalet platser i den egna regionen utifrån 2023 års utbildningsutbud. Följande regioner svarar att antalet platser i den egna regionen bör bibehållas: Västra Götaland, Skåne, Jönköping, Västmanland och Östergötland. Region Västmanland betonar nyttan av en bred utbildning som efterfrågas av både järnvägssektorn och byggbranschen.

Övriga utbildningar inom samhällsbyggnad och byggnadsteknik

Region Skåne svarar att det finns ett behov av att öka antalet platser i den egna regionen utifrån 2023 års utbildningsutbud. Regionen lyfter ett behov av kompetens inom digital transformation. Även region Uppsala svarar att det finns ett behov av att öka antalet platser i den egna regionen utifrån 2023 års utbildningsutbud. Här nämns särskilt ett behov av kompetens inom GIS i offentlig sektor. Region Gävleborg svarar att antalet platser i regionen bör bibehållas.

Bygglovshandläggare

Här har det inkommit svar från ett flertal regioner. Följande regioner svarar att det finns ett behov av att öka antalet platser i den egna regionen utifrån 2023 års utbildningsutbud: Halland, Gävleborg och Dalarna. Även region Västerbotten ser ett behov av ett ökat antal platser på utbildningar till bygglovshandläggare och byggnadsinspektör eftersom en anledning till de långa ledtiderna i regionen bedöms vara bristen på kompetens. Norrbotten lyfter också ett utbredd behov av bygglovshandläggare till följd av stadsomvandlingar, byggandet av bostäder och infrastrukturprojekt i regionen. Västra Götaland, Skåne, Kronoberg och Kalmar svarar att antalet platser i den egna regionen bör bibehållas.

Övriga utbildningar samhällsbyggnad och arkitektur

Har svarar region Västra Götaland att antalet platser i den egna regionen bör bibehållas utifrån 2023 års utbildningsutbud.

Konstruktör/projektör, bygg

Här har det inkommit flera svar. De regioner som svarar att det finns ett behov av att öka antalet platser i den egna regionen utifrån 2023 års utbildningsutbud är: Halland, Stockholm, Västerbotten och Norrbotten. De som svarar att antalet platser i den egna regionen bör bibehållas är Västra Götaland, Uppsala, Skåne, Jönköping och Kronoberg.

Byggnadsarbete mot miljö

Här svarar region Skåne att det finns ett behov av att öka antalet platser i den egna regionen utifrån 2023 års utbildningsutbud. Följande regioner svarar att antalet platser i den egna regionen bör bibehållas: Västra Götaland, Jönköping, Kronoberg och Jämtland. Även region Södermanland lyfter ett behov av utbildade inom miljö och hållbart byggande.

Produktionsledare/arbetsledare, bygg

Här har flertalet regioner lämnat svar. De regioner som svarar att de ser ett behov av att öka antalet platser i den egna regionen utifrån 2023 års utbildningsutbud är: Stockholm, Västerbotten, Värmland, Gävleborg, Södermanland och Gotland. De regioner som svarar att de ser ett behov av att bibehålla antalet platser i den egna regionen är Västra Götaland, Skåne, Jönköping, Östergötland, Kalmar, Uppsala, Dalarna, Västmanland och Blekinge. Även region Norrbotten ser en ökad efterfrågan på kompetens inom arbetsledning i form av projektledning och produktionsledning.

Övriga utbildningar byggnadsarbete

Här svarar region Södermanland att det finns ett behov av att öka antalet platser i den egna regionen utifrån 2023 års utbildningsutbud. Regionen betonar särskilt behov av utbildade inom miljö och hållbart byggande samt KMA. Följande regioner svarar att de ser ett behov av att bibehålla antalet platser i den egna regionen: Västra Götaland, Skåne och Östergötland.

Övriga utbildningar byggnads- och anläggningsteknik

Här svarar region Gotland och Blekinge att de ser ett behov av att öka antalet platser i den egna regionen utifrån 2023 års utbildningsutbud. Region Gotland betonar att solel, lagring och laddning är viktiga delar i energiomställningen. Region Kalmar och Gävleborg svarar att de ser ett behov av att bibehålla antalet platser i den egna regionen.

Kurser

När det gäller behov av YH-kurser för yrkesverksamma lyfter ett par regioner behov av kurser inom digitalisering och AI. En region lyfter även behov av kurser inom digitalisering och elektrifiering. Det framgår också av flera regioner att det finns behov av kurser inom hållbart byggande och klimatanpassning vid planering, byggande och drift av fastigheter.

I regionernas svar nämns även ett behov av kortare kurser inom kalkylering för en resurseffektiv byggprocess samt up-skill för projektörer inom bygg- och anläggning. En region nämner även behov av programmeringskunskaper för arbete i gränssnittet mellan projektering och programmering.

Bedömning av utvecklingen för nya platser med start 2025

Det finns en stor långsiktig efterfrågan på kompetens från arbetsmarknadens sida för utbildningsinriktningarna i denna områdesanalys, trots det nuvarande ekonomiska läget. För att klara av att bygga de bostäder som behövs framöver samt genomföra planerade infrastruktursatsningar, är det angeläget att säkerställa tillgången till rätt kompetens. Behovet av kompetens drivs på av utmaningar kopplat till klimatförändringar, klimatomställning och energieffektivisering. Myndigheten bedömer därför att nivån för området sammantaget bör bibehållas så långt det är möjligt, trots den senaste tidens nedgång inom framför allt nybyggnation. Men bedömningen kan variera mellan utbildningsinriktningarna.

Kart- och mättekniker

Utflödet från denna utbildningsinriktning har ökat något mellan 2025 och 2026. Myndigheten bedömer att den högre nivån bör bevaras. Det råder en generell brist på kompetens inom geodata och det finns få alternativa utbildningsvägar till yrkesrollen kart- och mättekniker. En bibehållen nivå på platser med avslut skulle innebära att cirka 150 nya platser kan beviljas för start 2025 för att komplettera de platser som är beslutade sedan tidigare.

Övriga utbildningar inom samhällsbyggnad och byggnadsteknik

Det är generellt svårt att bedöma behovet av platser för utbildningsinriktningar som innehåller en blandning av olika utbildningar, så kallade övriga utbildningsinriktningar. Men utifrån det befintliga utbudet i denna utbildningsinriktning bedömer myndigheten att utflödet inte bör öka eftersom det finns alternativa utbildningsvägar via högskolan som kan bidra till kompetensförsörjningen av kompetens inom geodata som GIS och GIT.

Bygglovshandläggare

Myndigheten bedömer att utflödet bör ligga kvar kring nuvarande nivå. Det skulle innebära att mellan 70-100 nya platser kan beviljas 2025 för att komplettera de platser som är beslutade sedan tidigare.

Övriga utbildningar samhällsbyggnad och arkitektur

Det är generellt svårt att bedöma behovet av platser för utbildningsinriktningar som innehåller en blandning av olika utbildningar, så kallade övriga utbildningsinriktningar. Men utifrån det befintliga utbudet i denna utbildningsinriktning bedömer myndigheten att utflödet bör bevaras.

Konstruktör/projektör, bygg

Utflödet från denna utbildningsinriktning har minskat något mellan 2025 och 2026. Myndigheten bedömer att utflödet i nuläget bör bevaras på den lägre nivån.

Byggnadsarbete mot miljö

Utflödet från denna utbildningsinriktning har ökat något mellan 2025 och 2026. Myndigheten bedömer att den högre nivån bör bevaras, alternativt öka ytterligare något, eftersom det finns ett stort behov av kompetens inom hållbarhet och miljösamordning i byggbranschen.

Produktionsledare/arbetsledare, bygg

Myndigheten bedömer att utflödet från denna utbildningsinriktning bör bevaras. En bibehållen nivå på platser med avslut skulle innebära att cirka 200-250 nya platser kan beviljas för start 2025 för att komplettera de platser som är beslutade sedan tidigare.

Övriga utbildningar byggnadsarbete

Det är generellt svårt att bedöma behovet av platser för utbildningsinriktningar som innehåller en blandning av olika utbildningar, så kallade övriga utbildningsinriktningar. Men utifrån det befintliga utbudet i denna utbildningsinriktning bedömer myndigheten att utflödet inte bör minska.

Övriga utbildningar byggnads- och anläggningsteknik

Det är generellt svårt att bedöma behovet av platser för utbildningsinriktningar som innehåller en blandning av olika utbildningar, så kallade övriga utbildningsinriktningar. Men utifrån det befintliga utbudet i denna utbildningsinriktning bedömer myndigheten att utflödet inte bör minska.

Bedömningen kommer att ses över årligen, i samband med att områdesanalyserna uppdateras.

DEFINITIONER

Andel i arbete	<p>De examinerades sysselsättning följs upp årligen via en enkät. Det huvudsakliga syftet är att ta reda på hur stor andel av de examinerade som har ett arbete året efter examen och hur väl arbetet överensstämmer med utbildningen.</p> <p>Andel i arbete avser examinerade som har uppgett att de har arbete året efter sin examen. Studerande på utbildningar som inte ger examen eller som inte har tagit examen ingår inte i undersökningen.</p>
Arbetets överensstämmelse med utbildningen	<p>Arbetets överensstämmelse med utbildningen, för examinerade som uppgett att de har ett arbete året efter sin examen, mäter hur väl arbetet överensstämmer med utbildningen enligt tre indelningar: helt eller till största delen, till viss del eller inte alls. Studerande på utbildningar som inte ger examen eller som inte har tagit examen ingår inte i undersökningen.</p>
Examensgrad	<p>Statistiska centralbyrån (SCB) är ansvarig för officiell statistik om yrkeshögskolan. Den officiella statistiken innehåller bland annat statistik om examinerade och examensgrad.</p> <p>Examensgrad beräknas som andel examinerade av antagna som bedrivit studier på utbildningar som ger examen.</p> <p>Examinerade avser antagna som har uppfyllt alla villkor för examen. Examinerade hänförs till det slutår som en utbildningsomgång har.</p> <p>För examinerade finns en eftersläpning i statistiken på grund av sena kompletteringar. Uppgifter för det senaste referensåret redovisas därför i november.</p>
Konfidensintervall	<p>Eftersom svarsbortfall förekommer är statistiken behäftad med viss osäkerhet. De redovisade procenttalen är därför skattningar med ett 95-procentigt konfidensintervall, vilket innebär att det sanna värdet ligger inom ett visst intervall med 95 procents säkerhet. Intervallet skrivs ut bredvid punktskattningen (andelen) med symbolen \pm, till exempel 90 ± 2. Det betyder att det sanna värdet, med 95 procents säkerhet ligger mellan 88 och 92 procent (SCB).</p>
Outnyttjade platser	<p>Outnyttjade platser avser summan av inställda platser och outnyttjade platser tre veckor efter start på varje enskild utbildningsomgång.</p>
SUN-inriktningar	<p>Svensk Utbildningsnomenklatur (SUN) är en klassificering av utbildningar som SCB ansvarar för. Den är en standard för klassificering av enskilda utbildningar samtidigt som den utgör ett system för aggregering av utbildningar till större grupper. Varje utbildning grupperas efter SUN-inriktning. Den mest aggregerade nivån är en position (en siffra). Den mest detaljerade nivån är fyra positioner (tre siffror och en bokstav).</p> <p>Myndigheten för yrkeshögskolan behöver dock kunna gruppera utbildningarna efter en mer detaljerad indelning än den officiella. Därför har myndigheten gjort en egen utvidgning av SUN genom att skapa en femte position bestående av ytterligare en bokstav. Syftet med den lokala utvidgningen är att komma närmare yrken och yrkesroller.</p>

Rätt kompetens i rätt tid.

Myndigheten för yrkeshögskolan

Myndigheten för yrkeshögskolan
Box 145, 721 05 Västerås
www.myh.se